

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**КАФЕДРА АРХІВОЗНАВСТВА
ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
АРХІВНОЇ СПРАВИ ТА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА**

СПІЛКА АРХІВІСТІВ УКРАЇНИ

**ШІСТНАДЦЯТИ ДЖЕРЕЛОЗНАВЧІ ЧИТАННЯ
Архівна наука і освіта
в незалежній Україні**

**Матеріали
Всеукраїнської наукової конференції
24 листопада 2015 р., м. Київ**

КИЇВ 2015

Шістнадцяті джерелознавчі читання «Архівна наука і освіта в незалежній Україні»: матеріали Всеукраїнської наукової конференції 24 листопада 2015 р. КНУ / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, кафедра архівознавства та спеціальних галузей історичної науки, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, Спілка архівістів України. – К., 2015. – 180 с.

Науковий збірник містить тези доповідей та повідомлень учасників Всеукраїнської наукової конференції, що відбулася 24 листопада 2015 р. у м. Києві.

Для архівознавців, документознавців, джерелознавців, істориків, викладачів та студентів вищих навчальних закладів, усіх, хто цікавиться даними проблемами.

Редакційна колегія:

д.і.н., проф. Щербак М.Г. (Голова);

д.і.н., проф. Калакура Я.С.;

д.і.н., проф. Палієнко М.Г.;

к.і.н., доц. Павленко С.Ф.;

к.і.н., асист. Коломієць Н.А. (секретар)

©Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
кафедра архівознавства та спеціальних галузей історичної науки, 2015

© Український науково-дослідний інститут
архівної справи та документознавства, 2015

© Спілка архівістів України, 2015

ЗМІСТ

Щербак Микола – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	7-9
Маковська Наталія – кандидат історичних наук, доцент, директор ЦДАВО України.....	7-9
Палієнко Марина - доктор історичних наук, професор кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	10-12
Машевський Олег - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн Київський національний університет імені Тараса Шевченка.....	13-15
Коцур Анатолій - доктор історичних наук, професор завідувач кафедри української історії та етнополітики Київський національний університет імені Тараса Шевченка.....	16-18
Горбань Тетяна – доктор політичних наук професор кафедри української історії та етнополітики Київський національний університет імені Тараса Шевченка.....	19-21
Зубко Андрій – кандидат історичних наук, доцент кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	22-24
Патик Вікторія - кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу архівознавства УНДІАСД.....	25-27
Загорулько Ростислав – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу довідкового апарату та обліку документів ЦДАМЛМ України.....	28-30
Лебсдева Юля - кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу філософії та геополітики Науково-дослідного інституту українознавства.....	31-33
Чередниченко Анастасія – кандидат історичних наук, провідник науковий співробітник Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник.....	34-36
Антонюк Тетяна - кандидат історичних наук, доцент.....	37-39
Музичко Олександр - кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України історичного факультету Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.....	40-42

Шеліхова Віта - кандидат історичних наук, вчитель комунальної установи «Олександрівська гімназія Сумської міської ради Сумської області.....	43-45
Маренець Лілія - заступник директора Державного архіву Кіровоградської області, головний зберігач фондів.....	46-48
Бабенко Оксана - керівник Комунальної установи «Кіровоградське обласне відділення пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті України.....	49-50
Рудюк Андрій - аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	51-53
Арасланова Сніжана - аспірантка Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	54-56
Брайлян Єгор - аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	57-59
Грицик Лариса - аспірантка Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	60-62
Журавльов Ярослав - аспірант Інституту історії України НАН України.....	63-65
Саррий Тетяна - аспірантка ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка.....	66-68
Калінін Ігор - студент історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	69-71
Стельмах Ольга - магістрантка історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	72-73
Підпригора Сергій - магістрант історичного факультету Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.....	74-76
Яловець Іван - магістрант історичного факультету Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.....	77-79
Федорченко Оксана - магістранта Інституту історичної освіти Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.....	80-82
Сорокін Андрій - студент історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	83-85
Наумович Аліна - студентка Інституту історичної освіти Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.....	86-88
Чимирис Вікторія - студентка Інституту історичної освіти Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.....	89-91

Казьмирчук Марія - доктор історичних наук, доцент кафедри етнології та краєзнавства Київський національний університет імені Тараса Шевченка.....	92-94
Павленко Світлана - кандидат історичних наук, доцент кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	95-97
Мороз Інна - кандидат історичних наук, доцент кафедри історії для гуманітарних факультетів Київський національний університет імені Тараса Шевченка.....	98-100
Круглова Людмила - кандидат історичних наук, директор Музею історії Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	101-102
Булгаков Юрій - кандидат історичних наук, науковий співробітник Інститут архівознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України.....	103-105
Булгакова Альона - провідний архівіст відділу формування НАФ та діловодства Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України.....	106-108
Шаповал Андрій - кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інститут архівознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України.....	109-111
Гінзбург Ольга - член Правління Спільки архівістів України.....	112-114
Кліш Андрій - кандидат історичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри стародавньої та середньовічної історії Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.....	115-117
Петровиц Валентина - кандидат історичних наук, доцент кафедри документознавства і музейної справи Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.....	118-120
Петровиц Ігор - студент історичного факультету Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.....	118-120
Радченко Наталія - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».....	121-123
Бабенко Олег - директор Державного архіву Кіровоградської області.....	124-126
Білоус Віктор - кандидат філологічних наук, провідний науковий спеціаліст Державний архів Кіровоградської області	127-129

Олійчук Андрій - аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	130-132
Півторак Леся - аспірантка Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	133-135
Пляшник Марина - аспірантка Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	136-138
Білошицька Наталія - аспірантка Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	139-141
Торопцева Альона - аспірантка Інституту історії України НАН України.....	142-144
Марченко Олексій - аспірант Інституту історії України НАН України.....	145-147
Апеннікова Марія - студентка магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	148-150
Яшук Андрій - студент магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	151-153
Бондарчук Вікторія - студентка магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	154-156
Грегуль Данило - студент магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	157-159
Круглов Борис - студент магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	160-161
Ходорко Юлія - студентка магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	162-164
Петровський Андрій - студент магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	165-167
Прудивус Сергій - студент магістратури історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	168-170
Лазаренко Володимир - студент історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	171-173
Суріна Альона - студентка історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.....	174-176

Секція 1

Історія та історіографія

Тези доповідей

Микола Щербак, Наталія Маковська

Архівна освіта в незалежній Україні

Аналізуються моделі архівної освіти в Україні, напрямки підготовки архівістів та шляхи їх вдосконалення

Ключові слова: *Освіта, архівісти, архівна освіта, архівознавство*

У Радянському Союзі підготовкою керівних кадрів для архівних установ усієї країни займався Московський історико-архівний інститут. Судячи по назві інституту, його випускники отримували історичну та архівознавчу освіту. Програма підготовки фахівців затверджувалась Міністерством вищої та середньої освіти СРСР. За цією ж програмою готувались архівні кадри і на кафедрі архівознавства Київського державного університету імені Т.Шевченка. Тим більше, що перші три завідувачі кафедри - професори Ф.П.Шевченко, В.І.Стрельський та В.О.Замлинський були випускниками московського вишу.

Після проголошення незалежності України географія підготовки архівістів розширилась. Крім Київського національного університету імені Т.Шевченка їх стали готувати на історичних факультетах Львівського, Запорізького, Харківського та інших університетів. Своїм випускникам вони надавали кваліфікацію «історик-архівіст». До 2006 р. документознавців - архівістів готували у Київському національному університеті культури і мистецтв. У наступному 2016 р. вони знову планують відновити підготовку цих фахівців.

У діючому на початку нинішнього століття «Переліку спеціальностей» Міністерства освіти і науки України підготовку архівістів було передбачено в рамках двох спеціальностей – «Історія» (0303) та «Документознавство і інформаційна діяльність» (0201).

Більшість випускокаючих кафедр, що здійснюють підготовку архівістів, це кафедри історичних факультетів, де архівознавство об'єднується з спеціальними історичними дисциплінами чи спеціальними галузями історичної науки, як у КНУ імені Т.Шевченка. Випускники аспірантури цих кафедр могли захищатися по двох спеціальностях: 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни і 27.00.02 – документознавство, архівознавство. В обох випадках вони отримували науковий ступінь кандидата історичних наук, а в другому - могли стати кандидатами наук з соціальних комунікацій.